

FORSKRIFTSFASTSETTING AV LENKE TIL NETTBASERTE PRISPORTALER

Det er vedtatt nye bestemmelser i henholdsvis verdipapirhandellogen og verdipapirfondloven som gir hjemmel for å fastsette nærmere regler om plikt for verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond til å lenke til prisopplysninger i nettbaserte prisportaler på sitt nettsted, slik som Finansportalen. Det vises til Prop. 154 L (2015-2016) kapittel 5 og Innst. 91 L (2016-2017).

Spørsmålet er også omtalt i Finansmarkedsmeldingen 2015, hvor departementet uttalte følgende:

"Lenke til finansportalen

I Finansmarknadsmeldinga 2013 uttalte departementet at det ville vurdere hvordan man kan sikre at finansinstitusjoner lenker til Finansportalen på sine hjemmesider. Hensikten med initiativet var å forbedre informasjonen om ulike tilbud for forbrukerne, samt å stimulere til bedre fungerende konkurranse. På bakgrunn av initiativet oppfordret Finans Norge sine medlemmer i brev 29. april 2014 til å lenke til Finansportalen fra sine hjemmesider.

Departementets undersøkelser i etterkant av oppfordringen fra Finans Norge viste imidlertid at den ikke fullt ut er blitt fulgt opp av finansforetakene på en hensiktsmessig måte. Etter forslag fra Finansdepartementet i Prop. 142 L (2014–2015) er det inntatt en bestemmelse i finansforetaksloven som gir hjemmel for nærmere regler om finansforetaks plikt til å lenke til prisopplysninger i nettbaserte prisportaler som Finansportalen, på sitt nettsted.

Finansdepartementet har 22. april 2016 fastsatt forskrift som pålegger finansforetak som tilbyr tjenester som det informeres om på Finansportalen.no, å ha en godt synlig lenke til Finansportalen.no på forsiden på sine hjemmesider på internett, og godt synlig på alle øvrige digitale plattformer hvor priser eller produkter presenteres. Forskriften trer i kraft 1. juli 2016. Det ligger informasjon om verdipapirfond på Finansportalen. I likhet med Finans Norge som uttalte seg om høringen av den nevnte forskriften, mener departementet det bør stilles samme krav om lenke til portalen for tilbydere av fondstjenester som for finansforetak. Hjemmelen til å fastsette forskrift om et slikt krav er imidlertid ikke på plass i verdipapirlovgivningen. Departementet vil komme tilbake til Stortinget med forslag til en slik lovhjemmel, slik at også verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond kan pålegges å lenke til Finansportalen".

I verdipapirhandellogen trådte bestemmelsen i kraft 1. januar 2017, med følgende ordlyd:

"§ 10-16 b. Lenke til nettbasert prisportal

Departementet kan gi forskrift om plikt for verdipapirforetak til å lenke til prisopplysninger i nettbaserte prisportaler".

Den nye bestemmelsen i verdipapirfondloven har ennå ikke trådt i kraft, men lyder slik:

"§ 1-5. Forskriftshjemler

(4) Departementet kan gi forskrift om plikt for forvaltningsselskap for verdipapirfond til å lenke til prisopplysninger i nettbaserte prisportaler".

Finansdepartementet har, ved forskrift fastsatt 22. april 2016 om lenke til Finansportalen, pålagt finansforetak å lenke til Finansportalen på sine nettsider dersom foretaket tilbyr tjenester det informeres om på Finansportalen.no. Forskriften trådte i kraft 1. juli 2016, men har senere blitt opphevet og inntatt i finansforetaksforskriften § 16-3.

Verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond kan, i likhet med finansforetak, tilby forbrukere finansielle produkter som omtales på Finansportalen. Det er viktig med tiltak som kan styrke konkurransen i finansmarkedet og bedre forbrukernes tilgang til oppdatert prisinformasjon, også for disse markedsaktørene. Dersom verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond som tilbyr produkter som det informeres om på prisportaler har lenker til portalen på sine nettsider, vil lenkene gjøre det enklere for forbrukere å sammenlikne priser og vilkår hos ulike foretak.

Finanstilsynet mener videre det er behov for tiltak som kan bidra til bedre informasjon til forbrukerne om tilbud fra ulike tilbydere av finansielle produkter. Lenker fra foretakenes nettsider til nettbasert prisportal, som Finansportalen, er et egnet tiltak for å oppnå dette formålet. Tiltaket bør gjennomføres av alle verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond som tilbyr produkter som det informeres om på Finansportalen. Lenkene bør framstå som standardisert for brukerne, og ikke svekkes over tid.

Enkel tilgjengelig informasjon om tilbud fra ulike foretak vil redusere søkekostnadene for forbruker, og på en bedre måte legge til rette for konkurranse mellom foretak som tilbyr tjenester som Finansportalen informerer om.

Plikt til å lenke til Finansportalen må antas å ha svært begrensede økonomiske og administrative konsekvenser for foretakene. For myndighetene forventes ingen økonomiske og administrative konsekvenser.

Ved forberedelsen av forskrift om lenke til Finansportalen for finansforetak, kom Finanstilsynet til at plikten bør begrenses til å omfatte lenke til Finansportalen. Opplysninger om produkter på andre og sammenlignbare prisportaler vil dermed ikke være omfattet av lenkeplikten. Det ble vist til at Finansportalen står i en særstilling fordi den er nøytral og finansiert ved statlige midler, samtidig som andre nettbaserte prissammenligningstjenester ikke var underlagt et tilsvarende kontrollregime med hensyn til hvilke foretak som er inkludert i prissammenlikningene og hvordan rapporteringen av priser gjennomføres. Finanstilsynet legger til grunn at de samme hensyn gjør seg gjeldende når plikten nå skal utvides til å gjelde verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond.

I forbindelse med forberedelsen av forskrift om lenke til Finansportalen for finansforetak, foreslo Finanstilsynet videre at lenkeplikten skulle omfatte *alle* finansforetak. Ved gjennomføringen av forskriftsbestemmelsen i finansforetaksforskriften § 16-3, snevret imidlertid departementet inn lenkepliktens rekkevidde til kun å omfatte finansforetak som *"tilbyr tjenester som det informeres om på Finansportalen.no"*. Finanstilsynet peker i denne sammenheng på at informasjonen som gis

på Finansportalen knytter seg til ulike finansielle produkter, ikke finansielle tjenester som sådan. For verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond er det primært informasjon om fondsprodukter på Finansportalen som er av relevans. Ordlyden i utkast til forskriftsbestemmelse er derfor utformet noe annerledes enn ordlyden i finansforetaksforskriften.

Finanstilsynet er av den oppfatning lenkeplikten bør omfatte alle forvaltningsselskap for verdipapirfond og verdipapirforetak som tilbyr tjenester knyttet til produkter av samme art som de det informeres om på Finansportalen. Det vises til at informasjonen som fremkommer på Finansportalen er relevant også for kunder av foretak som tilbyr andre, men tilsvarende type produkter, og at disse kundene vil ha tilsvarende interesse av å kunne sammenlikne både priser og ulike produkttyper. Finanstilsynet foreslår at det inntas en nærmere presisering i forskriftsbestemmelsene som reflekterer dette. Det vises til utkast til forskriftsbestemmelser inntatt nedenfor.

Lovhjemmelen i verdipapirhandelloven § 10-16 b og verdipapirfondloven § 1-5, som gir adgang til å fastsette i forskrift plikt for verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond om å lenke til prisopplysninger i nettbaserte prisportaler, vil omfatte alle norske verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond.

Ved fastsettelsen av lenkeplikten for finansforetak, valgte departementet å innta den tilsvarende forskriftshjemmelen i finansforetaksloven § 16-10. Etter finansforetaksloven § 5-4 gjelder kapittel 16 tilsvarende for filial av utenlandske finansforetak med hovedsete i en annen EØS-stat. Plikten til å lenke til Finansportalen omfatter dermed også disse filialene. Etter verdipapirhandelloven § 9-26 gis imidlertid ikke verdipapirhandelloven § 10-16 b tilsvarende anvendelse for filialer av utenlandske verdipapirforetak med hovedsete i en annen EØS-stat. Etter verdipapirfondsoven § 3-3 sjette ledd gis heller ikke verdipapirfondloven § 1-5 tilsvarende anvendelse for utenlandske forvaltningsselskap som utøver virksomhet i Norge gjennom filial. Slike utenlandske filialer vil dermed, uten andre regelendringer, være unntatt lenkeplikten.

Finanstilsynet mener at plikten til å lenke til Finansportalen bør omfatte både filialer av utenlandske verdipapirforetak med hovedsete i annen EØS-stat og forvaltningsselskap for verdipapirfond som utøver virksomhet gjennom filial i Norge. Filialene er i dag underlagt norske regler knyttet til god forretningsskikk og investorbeskyttelse, og det er naturlig å se nye regler om forbrukerinformasjon i sammenheng med dette. Verdipapirhandelloven § 10-16 b gjelder imidlertid ikke for filialer av utenlandske verdipapirforetak, jf. verdipapirhandelloven § 9-26 første ledd. Det må derfor en lovendring til for å gjøre plikten til å lenke til Finansportalen gjeldende for filialer. Finanstilsynet legger til grunn at det ligger utenfor oppdraget å fremsette forslag til konkrete endringer i verdipapirhandelloven. Etter verdipapirfondloven § 3-3 åttende ledd kan departementet gi nærmere regler om virksomhetsutøvelse og etablering av filialer i Norge for forvaltningsselskaper fra andre EØS-stater. Finanstilsynet foreslår derfor at det fastsettes en forskriftsbestemmelse med hjemmel i verdipapirfondloven § 3-3 åttende ledd om at lenkeplikten også skal gjelde for norske filialer av utenlandske forvaltningsselskap fra annen EØS-stat. Det vises til forslag til forskriftsbestemmelse i verdipapirfondforskriften § 8-4 første ledd, annet punktum, inntatt nedenfor.

Nedenfor følger utkast til forskrift om plikt for verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond om å ha lenke til finansportalen.no fra sine nettsteder på Internett.

UTKAST TIL FORSKRIFTSBESTEMMELSE OM LENKE TIL FINANSPORTALEN - VERDIPAPIRFORSKRIFTEN

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet xx.xx.2017 med hjemmel i lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven) § 10-16 b.

§ 10-15 a. Lenke til Finansportalen

Verdipapirforetak som tilbyr tjenester knyttet til produkttyper som det informeres om på Finansportalen.no, skal på forsiden på sine hjemmesider på internett og på alle øvrige digitale plattformer hvor priser eller produkter presenteres, ha en godt synlig lenke til Finansportalen.no.

Lenken til Finansportalen.no skal utformes som følger: «Du kan sammenlikne våre priser med priser fra andre selskaper på Finansportalen.no».

UTKAST TIL FORSKRIFTSBESTEMMELSE OM LENKE TIL FINANSPORTALEN - VERDIPAPIRFONDSFORSKRIFTEN

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet xx.xx.2017 med hjemmel i lov 25. november 2001 nr. 44 om verdipapirfond (verdipapirfondloven) § 1-5 fjerde ledd.

§ 8-4. Lenke til Finansportalen

Forvaltningsselskap for verdipapirfond som tilbyr tjenester knyttet til produkttyper som det informeres om på Finansportalen.no, skal på forsiden på sine hjemmesider på internett og på alle øvrige digitale plattformer hvor priser eller produkter presenteres, ha en godt synlig lenke til Finansportalen.no. Plikten gjelder også for norske filialer av forvaltningsselskaper fra andre EØS-stater.

Lenken til Finansportalen.no skal utformes som følger: «Du kan sammenlikne våre priser med priser fra andre selskaper på Finansportalen.no».